

Pilar Sánchez Peña, Secretària General de la Diputació de Tarragona,

CERTIFICO:

Que el ple de la Diputació de Tarragona, en sessió ordinària de data 25 de novembre de 2022, va acordar el que segueix:

31. Declaració institucional del Ple de la Diputació de Tarragona en suport del dret a morir dignament.

La Declaració Universal dels Drets Humans (1948) assenyalava en el seu article primer que *“tots els éssers humans neixen lliures i iguals en llibertat i en drets”*. Una llibertat que no s’ha de perdre en cap moment de la vida, tampoc en el procés final que ens porta a la mort.

La Constitució Espanyola (1978), al seu article 10, afirma *“la dignitat de la persona i el lliure desenvolupament de la seva personalitat”*. De nou, afirmem que aquesta dignitat i aquest lliure desenvolupament no s’han de perdre en el procés final que ens porta a la mort.

Catalunya ha desenvolupat una legislació pròpia sobre el dret a viure amb dignitat el procés de la mort, concretada en la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d’informació a la salut i l’autonomia del pacient, i la documentació clínica i el Decret 175/2002, de 25 de juny, pel qual es regula el Registre de Voluntats Anticipades.

Aquests principis queden també ratificats en la Llei estatal 41/2002, de 14 de novembre, norma reguladora de l’autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d’informació i documentació clínica.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya del 2006, en el seu article 20, titulat 'Dret a viure amb dignitat el procés de la mort' diu que *“totes les persones tenen dret a rebre un tractament adequat del dolor i cures pal·liatives integrals i a viure amb dignitat el procés de llur mort”*. I afegeix: *“Totes les persones tenen dret a expressar llur voluntat d'una manera anticipada per tal de deixar constància de les instruccions sobre les intervencions i els tractaments mèdics que puguin rebre, que han d'ésser respectades (...)”*.

D'aquesta manera es dona suport al dret de fer oficial la voluntat de les persones mitjançant el Document de Voluntats Anticipades (DVA).

La concreció d'aquestes orientacions legals ha quedat reflectida en la pionera Carta de drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària (2001), revisada i aprovada pel Departament de Salut el juny de 2015, que en el capítol d'Autonomia i presa de decisions, apartat 5.1.8., indica: *“La persona té dret a viure el procés que s'esdevingui fins al final de la vida segons la seva concepció de dignitat”*.

En aquest context, la persona ha de poder rebre una atenció de qualitat que promogui l'alleujament del patiment, sigui físic, psicològic, social o espiritual, proveïda en l'entorn idoni (domicili, hospital, etc.), i atenent els seus desigs.

Quan es donen situacions de patiment insuportable i la persona, en plena possessió de les seves facultats per decidir, expressa el seu desig de morir i sol·licita ajuda per fer-ho, té el dret a rebre un tracte respectuós i que se li doni una resposta proporcionada a la intensitat d'aquest patiment. Igualment, la persona té dret a que els professionals sanitaris li facilitin les cures i els tractaments necessaris per facilitar-li una mort digna, sempre dins del marc legal vigent.

El 26 de gener de 2017, el Parlament de Catalunya va aprovar una Moció sobre el Dret a Morir Dignament que juntament amb el desenvolupament dels programes de cures pal·liatives ha suposat una millora que no podem ignorar.

Finalment, fruit del treball de diverses associacions i administracions sensibilitzades en el Dret a una mort digna com a Dret fonamental de la ciutadania, veu la llei orgànica 3/2021, de 24 de març, de regulació de l'eutanàsia (LORE), on es reconeix i regula una resposta jurídica, sistemàtica, equilibrada i garantista a una demanda sostinguda de la societat actual com és l'eutanàsia.

Malauradament però, de l'experiència de l'Associació Dret a Morir Dignament (DMD-Cat), obtinguda a partir de l'atenció personalitzada a centenars d'homes i dones al llarg dels darrers anys, es conclou que massa persones continuen patint innecessàriament al final de la seva vida. Ja sigui per desconeixement d'aquestes lleis per una part del personal sanitari, dels pacients i del seu entorn en relació amb els seus drets o de com exercir-los; per la dificultat d'accés als equips de cures pal·liatives, per desinformació d'una part del personal sanitari, o per manca de recursos suficients per atendre a tota la població, menys de l'1% dels catalans ha registrat un Document de Voluntats Anticipades (DVA) tot i que un 78% de la societat dona suport a la despenalització de l'eutanàsia.

Per tant, per aconseguir eixamplar el dret a morir dignament de la ciutadania, és necessari normalitzar l'existència d'aquest Dret i informar de les eines de les quals es disposa pel seu exercici.

El passat dia 2 d'aquest mes de novembre es va commemorar, com cada any, el Dia Internacional del Dret a Morir Dignament.

És per això que, el Ple de la Diputació de Tarragona declara que la llibertat de la persona no s'ha de perdre en cap moment de la vida, ni tampoc en el procés final que porta a la mort i, en conseqüència

- Es compromet a treballar per oferir recursos formatius a les treballadores i treballadors dels ens locals de la demarcació (serveis socials, centres culturals, policia municipal, residències, centres de dia, assistència a domicili, etc.) sobre els drets de la ciutadania al final de la vida i el benefici de fer el Document de Voluntats Anticipades (DVA).
- Assumeix la divulgació d'aquesta declaració, així com del DVA, i impulsarà, conjuntament amb els ens locals de la demarcació xerrades informatives i activitats a centres assistencials, educatius i culturals, campanyes en els mitjans de comunicació locals i edició de pamflets o tríptics, que estaran disponibles als punts d'informació.
- Així mateix, declara la seva voluntat de promoure la sensibilització i la reflexió entorn al dret a la mort digna amb la col·laboració de l'Associació DMD Catalunya (DMD-Cat) en

els entorns que es consideri adients, tot donant trasllat d'aquesta declaració a l'Associació Catalana de Municipis, a la Federació de Municipis de Catalunya, als Grups Parlamentaris del Parlament de Catalunya, al Govern de la Generalitat, al Congrés dels Diputats, a l'associació DMD-Cat i als mitjans de comunicació locals.

I, per a què així consti i als efectes oportuns, signo aquest certificat amb el vistiplau de la Il·lma. Sra. Presidenta de la Diputació.

Vist i plau

La Secretària General

La Presidenta

Pilar Sanchez Peña

Noemi Llauro Sans